

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

HÉTFŐ, 1932 FEBRUÁR 1.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VOL. ÉVF. 26. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICHENDREDR

Van az ügy

néha, hogy az örökkévalóságot építő idő mulásában hirtelen viszszaelődés kereké és az élet, egyes vonatkozásaiban szinte atavisztikusnak mondható törvényszerűséggel, a múltnak már feledésbe merült jellegzetességeit ölti fel. Nem ötlepszerű a visszafejlődésnek ez a hirtelen felbukkanása és a történelemnek visszanyulása a múltba, hanem mindenkoron reakciója olyan történéseknek, melyek kizökkentenek népeket és nemzeteket, országokat az egész világrészeket a rendes kerékvágásból. A múltnak ez a visszaidézése a jelenbe rendszerint nem cél, hanem eszköz valamely magasabbrendű vagy szükségszerű cél elérésére. Ezt tapasztalhatta a világ Indiában, amikor a hinduk az angol gépinvázio ellen a gépipari termékek bojkottjának proklamálásával a háziszövés kötelező elsőrendűségét hirdették. A technika modern vívmányaival azemben az évszázadok előtti lassu szövéskéi munka megváltó erejét hangoztatták. Ez megállítása, sőt visszahívása a fejlődés kerekének, amelynek szolgálatában az emberiség állítólóg áll. Hisz a fejlődésnek célja az emberi életlehetőségek megkönnyítése, a harc nehézségei alól való felszabadítása, az életörömök lehető biztosítása minél több ember számára. A fejlődés rohamossága azonban sokszor rácsúfol az elméletre. A gépek — hogy ennél a példánál maradjunk — mindig több és több emberi munkát tettek feleslegessé, amiből az következik logikusan, hogy egyes emberre kevesebb jut az elvégzendő munkából és így kevesebb robotolással legalább is ugyanaz az életstandard biztosítható az egyesnek. A valóságban azonban nem így van, mert a gépek hirtelenül tulhajtott alkalmazása megteremtette a munkanélküliek légióit és azok életfenntartási lehetőségét ásta alá. Ezzel válságba jutott a termelés is, mert a tömegek kényszerű kikapcsolódása a fogyasztásból viszont létrehozta a látszólagos túltermelést. A háboruutáni viszonyok is nagyban hozzájárultak ezen paradox gazdasági helyzet kialakításához, hogy komoly közzgazdászok is sürgetik a gépi erő korlátozását és

Ádáz harc dul a japán és kínai csapatok között és már eddig sokezer ember életét vesztette

A Reuter-iroda nankingi jelentése szerint Shanghai körül és Sapei kínai negyedben egész éjszaka szakadatlanul folyt a harc. A Nankingből utnak indított kínai csapatok már megérkeztek a helyszínére és egészen új fordulatot adtak a helyzetnek. A kínaiak hajnalban erősen ágyuzták a japánok állásait, mire a japánok visszavonultak. Később azonban annál erősebben viszonyozták a tüzelést.

Az eddigi harcokban több ezer kínai férfi, asszony és gyermek vesztette életét.

Sapei kínai városrészen kétszáz ház már teljesen elhamvadt. A nemzetközi telepről az égő városrész valóságos lángtengernek látszik.

A gépfegyverek és az ágyúk tüzelése egy percre sem szünetel.

Mikor a külföldi laptudósítók autón bementek a kínai városrészbe, a kínai katonák golyózáporral fogadták az autót úgy, hogy annak vissza kellett fordulni. Senki nem sebesült meg.

A japánok szétlőtték a Shanghai előtti vasutvonalat és a vasuti hidat, hogy a kínaiak csapatállítását megakadályozzák. A kínaiak viszont lelőtték két japán repülőgépet és elfoglaltak négy japán tankot.

Nankingban a kínai végrehajtó bizottság elnöke és egyben pénzügyminiszterrel a japángyűlöletéről ismert Song tábornokot választották meg. Tincsau kínai tábornok

Karbin parancsnoka, kijelentette, hogy hajlandó az oroszokkal együttműködni a japán elnyomulást megakadályozására.

emberi munkaerővel való pótlását, így teremtve munkaalkalmat és ezzel megélhetési lehetőséget. Az ok vonja maga után az okozatot, mely viszont újabb okot szül. A múlt századokba való visszanyulás nem elégszik meg egyetlen esettel. A gazdasági fejtetőreállítottság a jobbágyság egyik leg súlyosabb terhét idézi vissza a mai életbe. Valamennyi államban az a tendencia nyilvánul meg,

Japán és Oroszország között a viszony feszültté vált, mivel az oroszok nem hajlandók a keletkínai vasuton japán csapatokat szállítani.

A japán kormány szemére veti a szovjetnek, hogy annak idején minden nehézség nélkül szállított kínai csapatokat. A moszkvai japán követ megjelent az orosz külügyi hivatalban és tiltakozott ez ellen. Végre hosszas tárgyalások után és miután Japán kötelezte magát, hogy a keletkínai vasutársaságot kár nem éri és a szállítási díjtételeket megkapja,

a szovjet beleegyezett a japán csapatoknak a keletkínai vasutvonalon való szállításába.

Shanghaiban a polgári rend is felborulóban van. A kínai csapatok nem kapták meg a zsoldjukat és azért lázadásra készülnek. A kínaiak huszezer főnyi sereget hoztak Shanghaiba.

Csang-Kai-Csek kínai tábornok csapatai tegnap reggel négy óraker heves ellentámadásba mentek át és erősen szorongatták a japánokat. Csang Kai-Csek tiltakozást jelentett be az ellen, hogy Japán a nemzetközi területet a Shanghai elleni harcok bázisává használja. Amennyiben a japánok ezen a taktikán nem változtatnak, úgy Csang-Kai-Csek bombázn fogja a nemzetközi terület japán részét. Tegnap délelőtt újabb nagyobb kínai csapatok érkeztek Shanghai elé.

Valószínű, hogy a japánok egy időre felhagynak a szárazföldi harcokkal, azonban ehelyett a kikötőben levő hadihajóikról annál hevesebben bombázzák majd a várost.

hogy a külföldi munkásokat eltávolítsák. Mindenütt megvan az idegenek részére a munkavállalási tilalom és legutóbb Franciaországból utasították ki ezrével a romániai munkásokat, Amerikából pedig most távolítják el őket száz ezerszámmal. Vajjon mi más az, mint a jobbágyság földhözköltöttsége? Különösen az, ha tekintetbe vesszük, hogy a kényszer hatása alatt ugyanezt teszik meg ugyan-

A shanghai kikötőbe két japán repülőgéphajó érkezett, amelyeken kilencven repülőgép van,

Anglia és Amerika jegyzéket intézett Japánhoz a shanghai események miatt. A kormány azt válaszolta, hogy az összetűzéseket Kína kezdte. Az amerikai alattvalók esetleges védelmére husz amerikai torpedóromboló Shanghaiba indult.

A francia sajtó feltűnően enyhén ítéli meg a shanghai eseményeket és éppenséggel nem ítéli el az eseményekért Japán. Ennek oka az, hogy a leszerelési konferencián Franciaország és Japán teljesen egyező állásponton lesznek.

Franciaország ugyanis éppen olyan militarista álláspontot hirdet, mint Japán és éppen ezért nem kifogásolja most a francia sajtó Japán eljárását, hogy a leszerelési konferencián a maga nézetei számára Japán támogatását biztosítsa.

Csang-Kai-Csek tábornok a kínai néphez távirati felhívást intézett. Többek között ezeket mondja:

— Minél tovább tűrünk, annál jobban nő Japán elbizakodottsága. Japán lábba tiporja Kína jogait és szuverenitását. Kína létérdeke kívánja, hogy karunkat felemeljük és lecsapjunk vele azokra, akik ránk törnek. A japánok megsérteitek minket, visszaéltek megszorult helyzetünkkel. De most már kiáltunk nekik oda, hogy tovább nem tűrjük ezt!

Kína parlamentje, a kucsinteng, hozzájárult e hadüzenethez.

azon országhatárokon belül az egyes városok is. Gépek lehető kapcsolása ... Munkaerő rögghözköltöttsége ... Van az ügy néha, hogy az örökkévalóságot építő idő mulásában hirtelen visszaelődés kereké. Helyes ez? Nem és ezerszer nem. Más az orvossága ennek a bajnak és ezt a rébuszt is meg fogja oldani a jövő, az élet, mely telve van paradoxszonokkal.

LEBOVITS

uriszabó cég

Jenőherceg-tér (Agrár-palota) az eddig

2200 Leiért

készített öltöny facon árait a mai gazdasági viszonyoknak megfelelően

1400

Leire leszállította

A temesvári feketeszesz-panama ügyében megkezdődött a bírósági főtárgyalás

A temesvári törvényszéken a háboru utáni idők legnagyobb bűnperének tárgyalása kezdődött. Egy éve visszahangzik már az ország a feketeszesz-üzelmektől. Egy éve folyik a vizsgálat Temesvárott, Aradon, Nagyváradon, Zilahon, Szatmáron, Kolozsvárott, Fogarasban és Bukarestben a feketeszesz lovagjai ellen. A vád mindenütt ugyanaz, hogy az előállított szeszmenyiséget úgy hozták forgalomba, hogy azt nem adóztatták meg, az italmennyiségek a törvény előírása szerint szállítási bárcával nem rendelkeztek és ezzel a kincstárnak, elvont illeték címen horribilis károkat okoztak. Temesvárott robbant ki az első feketeszesz-ügy és a temesvári vizsgálatba kapcsolódott bele utóbb Arad, Nagyvárad és Kolozsvár vizsgálóbírái. Egy éve indult meg a nyomozás, azt követte a vizsgálat, a törvényszék pedig most kezdte meg az ügy érdemleges tárgyalását. Nemcsak Temesvár, hanem az egész ország érdeklődése kíséri ezen monstreper tárgyalását, amely a feketeszeszügy első bírói elintézése lesz.

Tíz vádlott

Már délelőtt kilenc órakor népes volt tegnap a törvényszék második emeletének új tárgyalóterme. Vádlottak, tanúk, ügyvédek, bírák, érdeklődők tolongtak.

Tíz órakor Varduca Demeter tanácselnök és Ganea Vasul szavazóbíró előveszik a súlyos feketeszesz aktákat. A szolga már kiáltja is a vádlottak nevét. Az ügyészi emelvényen Nikolaus György ügyész képviseli vádat, ő volt az, aki a hetekig tartó nyomozást lefolytatta. A védelem helyén Mateiu Simon, Bottez Demeter, Weiser Sebestyén, Ligeti Sámuel dr., Baran Koriolan dr. és Nicolaus Konstantin a hivatalból kirendelt védő foglalnak helyet. Az elnöki emelvény előtt megáll a tíz vádlott: Ezek Cismarescu Marin szeszinspektor, Batea Viktor, Stoica Romulusz, Lothary Mihály és Solomon Simon pénzügyi tisztviselők, Dán Artur az ipari és mezőgazdasági részvénytársaság igazgatója, Friedmann Béla, a Friedmann Manó és Társaság igazgatója, Grüner Miksa, a cég főkönyvelője, Danzinger Hermann érmihályfalvai szeszgyáros és Kun Richárd.

A tárgyalást megtartják

A hetven tanunak a fele hiányzik, mire mindenki a tárgyalás elhalasztását várja. Az izgalmas hangulatban hangzik Bottez Demeter védő hangja:

— Kérem a tárgyalás megtartását. Az igazságszolgáltatás és mindenki érdeke, hogy ez az ügy végre tisztázódjék.

Nicolaus ügyész nem tesz ellenvetést.

A bíróság dönt:

— A főtárgyalást megtart-

juk, a vádlottak maradjanak itt. A vidéki tanukat február nyolcadikán hallgatjuk ki, a temesvári tanukat február negyedikén jelentkezzenek.

Mateiu Simon védő szólal fel erre:

— Varduca elnök ur ellen összeférhetetlenségi kifogást emelek, mert évek előtt a turnszeverini törvény-

Hanyagul mosolyog a bíróság elé lépő pápaszemes fővádlott

Tizenegy óra van már, amikor hanyagul, pápaszemesen a bíróság elé áll Cismarescu Marin, az ügy fővádlottja. Mosolyogva tekint körül. Operetthősnek tetszeleg szerepében. Védője asztaláról iratokat vesz elő, törvénykönyvből és irásokból akar védekezni.

Mateiu védő: Erre nincsen szüksége, mondja el úgy, amit tud.

Cismarescut ez kissé lehitűtötte. Varduca tanácselnök ezután ismereti a vádat, amely háromszoros közirathamisításról és hivatalos hatalommal való visszaélésről szól.

Cismarescu: Nem vagyok bűnös.

Ezután három órán keresztül nagy bőbeszédűséggel és olyan hangon, mintha előadást tartana, védekezik. Hatáskeltően beszél. Elmondja, hogy 1931 február 19-én este Aradtól Temesvárra érkezett és Adam

A kérdések pergőtüzében

Cismarescu kihallgatásának első része után az elnök szünetet rendel el. Szünet után, Cismarescu az elnök kérdéseinek pergőtüzébe kerül.

Elnök: Maga éjjel is ellenőriz?

Vádlott: A miniszterium rendelete értelmében bármikor.

Elnök: Ön tizenkilencedikén jelent meg az Union raktárában és mikor vette fel a jegyzőkönyvet?

Vita a lepecsételt üvegek tartalmáról és az analízisről

Elnök: Mi a véleménye ezekről az üvegekről?

Cismarescu akkor az asztal mellé áll. Egy fehér üveg van, amelyből a műgyetemben végzett analízishez szükséges mennyiség hiányzik. Mellette három zöld sörösüvegben szintén folyadék áll.

Az üvegek le vannak pecsételve, színültig tele folyadékkal. A pecsételés mellett áthuzott blanketta, amelyen Vardudin ezredes, Cismarescu, Bánfi Sándor, dr. és Anastasiu, akkori borászati felügyelő aláírása szerepel.

Vádlott: Ezeket az üvegeket az én kérésre töltötték meg, amikor ellenpróbát kértem és Vardudin ezredes, aki hamisított és felhatalmazás nélkül basáskodott, megtöltötte ezeket az üvegeket.

Nicolaus ügyész közbeszól: Tiltakozom, hogy a vádlott a vádló szerepében tetszelegjen.

Vádlott: Amint látják, az üvegek tele vannak, kérdem tehát, miből készítették az ellenpróbát Schuller

széken a baltanealai feketeszesz-ügyben vizsgálóbíróként a vizsgálatot vezette.

A bíróság tanácskozára vonul vissza, majd Gropcian Illés dr. elnöke alatt álló tanács kihirdeti, hogy a kifogást visszautasítja. Mateiu Simon a táblához megfelelőbezi a döntést.

Ávrám pénzügyi ellenőrtől, aki akkor a sörgyárban teljesített szolgálatot, megtudta azt, hogy az Union szállítási vállalatnál tizenegy hordó pálinka van elraktározva. Ezeket a hordókat minden szállítási igazolvány nélkül vitték oda.

Részletezi, hogy Stoica és Batea ellenőrökkel és két szeszőr kíséretében hogyan ment a raktárba, hogyan vett próbát, miként vitte el azt a műgyetem laboratóriumába analízis végett és végre miként került a vádlottak padjára.

Cismarescu az asztalon álló üvegekre tekint, amelyek bűnjel tárgyat képezik:

— Itt két üveg hiányzik, az a két üveg, amelyekbe én vettem a próbákat,

Elnök: Ne nyugtalankodjék, az is előkerül, a vizsgálóbíróknál vannak, hiszen ön ellenőrző szakértői analízist kért.

Cismarescu: Huszadikán.

Elnök: Ádám ellenőr jelentette fennek, hogy a tizenegy hordóban feketeszesz van?

Vádlott: Ádám azt mondta, hogy az egyik kocsiától szerzett értesülése szerint az árunak nincsen szállítási bárcája, tehát nincs minden rendjén. Erre én elmentem a helyszínre.

állam vegyészmezőknél, aki véleményében kimutatta, hogy a hordóiban nem bor, hanem szeszpárlatból készült pálinka, tehát feketeszesz van?

Elnök: Az ön próbájából készítették, amelyet a mezőgazdasági kamarához nyújtottak be:

Vádlott: Azt leküldötték a miniszteriumba.

Elnök: Miből analizáltak?

Vádlott: Ki sem nyitották az ellenpróba üvegeit. Itt vannak önök előtt tele.

Minden kiderül

Elnök: Miből analizált akkor Schuller vegyészmezőnk?

Vádlott: Ez rejtély én előttem is. Valami nincsen rendjén, kicserélték az üvegeket. Majd kiderül minden, minden kiderül.

Elnök: Miért nem vette ön be a jegyzőkönyvébe, hogy a mintákat analízis végett a tizenegy hordó valamelyikéből vette?

Vádlott: Benne van.

Elnök: Nincsen olvassa csak.

Cismarescu olvassa a jegyzőkönyvet és kénytelen megállapítani, hogy azt elfelejtette bevenni.

Vádlott: A mintát nem is én, hanem Batea és Stoica vették.

Cismarescu végül hangoztatja, hogy a törvény értelmében a miniszterium melletti laboratóriumban eszközölt analízis a mértékadó, de a minta nem is jutott a miniszteriumig.

Schullernek szerinte nem volt joga analízist készíteni. Ha nézetelérés van, akkor három vegyészből álló bizottságnak kellene véleményt mondani.

Vallomásának ezt a részét ezzel a kijelentéssel zárja:

Mindig jóhiszemű volt

A másik két vádponttra vonatkozólag az elnök kérdéseire Cismarescu elmondja, hogy az ipari és mezőgazdasági részvénytársaság üzembhelyezése és a termelés megkezdése alkalmával jóhiszeműen járt el.

Jóhiszeműen vette fel a jegyzőkönyvet, azt azonban tagadja, mintha ő írta volna a jegyzőkönyvbe, hogy Klein Jenő tulajdonosnak a meghatalmazottja Dán Artur. Az érmihályfalvai jegyzőkönyvet szintén nem hamisította, hanem a helyzetnek megfelelően vette fel.

Cismarescu három óras kihallgatása ezzel véget ért és a bíróság a tárgyalás folytatását hétfő reggel kilenc órára halasztotta. A tárgyalás körülbelül egy hónapot vesz igénybe.

A

Népáruház

mától kezdve a

Dom-tér 9

szám, a Sváb Központban volt helyiségébe

átköltözött

Olla elismert és megbízhatólag a legmegbízhatóbb



Románia és Jugoszlávia magyarságának egy-egy panaszos ügye a Népszövetség előtt

A Népszövetség mostani ülészaka a japán-kínai konfliktus elintézése után tér csak át előre megállapított napirendjére. A napirenden szerepel két utóállam magyarságának egy-egy ügye is.

Az egyik az erdélyi székelységnek a csiki magánjavak kisajátítása ellen beadott panasz, amely már két esztendeje húzódik.

Mint ismeretes, tavaly májusban Románia delegátusa kérte, vegyék le a napirendről, mivel a román kormány a csiki közbirtokos székelyek megbízottaival közvetlenül kíván tárgyalni. A tárgyalások meg is kezdődtek, de mivel a megegyezésre kevés kilátás mutatkozott, abbamaradtak. A decemberi ülészak megint nem tárgyalta a csiki ma-

gánjavak kérdését, mert a különböző tanácskozási anyag felhalmozása miatt ezt elhalasztották. A Népszövetség tanácsa a csiki javak kisajátítási ügyét ismét napirendre tűzi.

A Népszövetség főtitkárságának értesülése szerint a román delegátus indítványozni fogja, hogy a panasz megvizsgálására küldjenek ki egy jogi bizottságot.

Valószínű, hogy az indítványt elfogadják és a jogi bizottságot kiküldi azzal, hogy a csiki magánjavak ügyét a helyszínen tanulmányozza és a legközelebbi ülészak elé jelentést terjesszen.

A jugoszláviai magyarságnak régi panasz, hogy a diktatura életbelépésekor a magyar párt és különböző magyar egyesületek vagyonát

lefoglalták. Minthogy a többszöri kérelmezés után sem tudta a jugoszláviai magyarság ezt a vagyont visszakapni, a Népszövetség elé vitte a panaszt. A kérvény rámutat arra, hogy az elkobzott vagyon magyar kulturális célokra szolgált és hogy azt a magyarság maga adta össze.

Kéri, kötelezze a Népszövetség a jugoszláv államot ennek a lefoglalt vagyonnak a kiadására, hogy azt a magyarság iskolai és egyházi célokra használhassa föl.

Valószínű, hogy a Népszövetség tanácsa a panasz ügyében nem hoz döntő határozatot, hanem indítványozni fogja a kérdésnek választott döntőbíró elé vitelét. Ehhez az indítványhoz mindkét fél hozzájárul.

utódlás tekintetében tárgyalásokat nem is kezdett. Argetoianu és Jorga a közöttük levő nézeteltéréseket egymás között elintézték. A kormánylemondás csak kombinációkon alapult, a válság egyelőre elsimult és akkor lesz újból aktuális, ha azt Argetoianu jónak látja. Másik oka a válság elsimulásának az, hogy az uralkodó koncentrációs kormányt kíván, amelynek megalakulása pedig szinte áthidalhatatlan akadályokba ütközik. A nemzeti parasztpártban megvolna erre a hajlandóság, de Argetoianu nélkül, Averescu egyáltalában nem akar tudni koncentrációról, a ducista liberálisok pedig nem ülnek egy kabinetben Bratiannal Györggyel. Ezért egyelőre a mai helyzet megmarad. A helyzetre jellemző a Neamul Romanesc gúnyos megjegyzése, amelyet a válsághírekhez fűz:

— Ismét cáfolunk, — írja — mert az ugynevezett nagy lapok a kormány távozásáról szóló hazugságukat fáradhatatlanul gyártják, tehát cáfolni vagyunk kénytelennek. Ők a hazugságukat újból elülről kezdik, tehát mi ismét és állandóan csak cáfolunk.

A munkanélküli magánalkalmazottak küldöttsége pénzbeli támogatást kért a város vezetőiségétől

Tegnap délután száznál több munkanélküli magánalkalmazott és magánalkalmazott jelent meg a városházán. Grofsorean Kornél dr. főpolgármester elé öt tagú küldöttség járult, amelynek nevében Kohn Béla tolmácsolta a munkanélküli magánalkalmazottak kérését.

Kérik, hogy a város utaljon ki számukra pénzsegélyt, emennyiben azonban azt nem teheti, akkor terjessze föl kérelmeket a kormányhoz és addig is, amíg ez megtörténik, a város gondoskodjék megélhetésükről.

Grofsorean Kornél dr. hosszasan kifejtette a küldöttségnek, hogy a város mint közigazgatási szerv nem hivatott arra, hogy a munkanélküliek segélyezéséről gondoskodjék, mert az az állam dolga. A város ennek ellenére mégis — munkanélkülieket és azok hozzátartozóit összevéve — körülbelül tízezer embert segélyez ebéddel, természetbeli étellel, tejjel és tüzfával. A munkaügyi minisztériumtól minden sürgetés mellett sem kapott a város erre a célra pénzt. A gyárosok, kereskedők és pénzintézetek azt a hozzájárulást, amelyet a város tőlük a munkanélküliek segélyezésére kért, nem adták meg. A városnak erre a célra mindössze három millió leie áll rendelkezésre, amellyel nagyon kell gazdálkodnia.

Mindazonáltal a város a munkanélküli magánalkalmazottaknak is megadja a népkonyhai ebédet, vagy a természetbeni ételmiszer adagot. Amennyiben ragaszkodnak a pénzbeli segélyhez, legfeljebb annyi segélyt adhat nekik a város hetenként, amennyit az egy heti

népkonyhai ebédet ára kifizeti.

A küldöttség tagjai azután hosszasan vitakozás kezdtek Grofsorean Kornél dr. főpolgármesterrel, aki végül kijelentette, hogy forduljanak pénzbeli segélyért a munkaügyi miniszterhez. A város a maga részéről kérvényüket a legjobb véleményezéssel terjeszti föl. Egyben megbizta a főpolgármester Heim Ernő

dr. tanácsnokot, a népjóletti ügyosztály vezetőjét, írjon át a Kereskedők Egyesületének, Gyárosok Szövetségének és a kereskedelmi és iparkamarának, akikről a munkanélküli magánalkalmazottak számára — tekintettel arra, hogy azok ezen testületek tagjainak szolgálatában állottak — a város által való kiosztás céljából segélyösszegeket adjanak.

A világ kénytelen továbbra is járhatatlan és veszedelmes utakon tántorogni

Macdonald angol miniszterelnök kijelentette, hogy a jóvátétel és a háborus adósság kérdésében Anglia ragaszkodik eddigi álláspontjához. Mindaddig, amíg ezt a problémát nem sikerül megoldani és ezt a tévedést Európa történetéből kitörölni, mindaddig, amíg óriási aranytömegeket kell az óceánon átszállítani, addig a világkereskedelem nem térhet ma-

gához és a világ kénytelen tovább járhatatlan és veszedelmes utakon tántorogni. A jóvátételeket és háborus adósságokat törölni kell és vissza kell térni a gazdasági józansághoz. Macdonald kijelentése világtörténelmi jelentőséggel bírnak és bizonyos, hogy érdekes következményeket vonnak maguk után.

Egyelőre helyén marad a kormány, mert a koncentrációt nem lehet megvalósítani

Argetoianu a kormányválságot leszerelte. Tegnap délután a helyzet már teljesen megszilárdult és a válság elült. Most nyilvánosságra került, hogy az ellenzéki körök miből merítették azt a hitet, amely szerint a kormány lemondása elkerülhetetlen. Azt várták ugyanis,

hogy Argetoianu hazaérkezése alkalmával a saját személye elleni akciónak tekintve a távollétében eszközölt miniszteri és alminiszteri kinevezéseket. Argetoianu azonban ugylátszik nem tartotta alkalmasnak az időpontot, hogy a kormányválságot már most kirobbantsa és ezért az

Szigoruan ellenőrzik az idegen állampolgárokat

A temesvári rendőrségnek biztos tudomása van arról, hogy Temesvárott számos olyan idegen állampolgár tartózkodik, akiknek utazási okmányaik nincsenek rendben és akik eddig kivonták magukat az idegenellenőrzés alól. Ezért felszólítják azokat, akik lakásokat vagy szobákat, üresen, vagy butorozva napokra, hetekre, valamint hónapokra bérbeadnak, hogy ezen rendelet megjelenésétől számított három napon belül irásban, vagy szóval jelentsek be a rendőség titkáránál (I. emelet, 73. számú iroda), hogy elszállásolnak-e idegen állampolgárokat. Ugyanez vonatkozik azokra a kereskedelmi és ipari vállalkozókra is, akik idegen állampolgárokat foglalkoztatnak. Azok az idegen alattvalók, szállásadók és vállalkozók, akik a bejelentési kötelezettségnek nem tesznek eleget, az idegenellenőrzési törvény, valamint a belföldi munka pártolásáról szóló törvény értelmében elzárással és 40 ezer leig terjedő bírsággal büntethetők. A határidő letelte után a rendőség az egész városra kiterjedő szigorú ellenőrzést fogatosít. A bejelentési kötelezettség alá nem esnek azok, akiknek az emigránsbizottságtól erre az évre munkakönyvük és az országban való tartózkodásra meghosszabbításuk van, akiknek szabad tartózkodási engedélyük van, valamint azok, akiknek ha nincsen is utazási tratuk, vagy tartózkodási engedélyük, de van az országban való tartózkodásra valamilyen felhatalmazásuk ezévi érvénnyel. Végül a bejelentési kötelezettség alá nem esnek azok, akiknek a rendőrzérgazgatóságtól az utlevél alapján adott és le nem járt tartózkodási engedélyük van. Mindazok, akik nem rendelkeznek a felsorolt okmányokkal, jelentkezni tartoznak és bejelentődők.

1932. február
1-én

Magyar Nőegylet Bálja

1932. február
1-én

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGYTER
4. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

Telefon:

2-52, este 9 után 7-65 és 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Victoria” nyomda nyomása.

4,000.000

leit követelnek vissza a
városi üzemek alkalmazot-
tai jogtalanul levont ál-
dozati adó címén

A városi villamosművek, villa-
mosvasut és a vízvezetéknel alkal-
mazásban álló háromszázhat munkás
egyénenkénti kérelmét nyújtotta be
tegnap Nicorescu Eusebius dr.
ügyvéd a városhoz és helyzetük
tisztázását kérte. A munkás és al-
tisztí rangban levő alkalmazottak
kérlik, hogy a város térítse vissza az
áldozati adót, amelyet szerintük jog-
talanul vontak le tőlük. A revíziós
bizottság döntése szerint ugyanis a
Titulescu pótlék őket nem illeti meg,
mivel nem közalkalmazottak. Ha
viszont magánalkalmazottak, úgy
nem vonhatják le fizetésükből az
áldozati adót. Kérlik továbbá, hogy
a város minden alkalmazottnál ál-
lapítsa meg, mióta van szolgálatban,
mikor véglegesítették, milyen jogi
helyzetben van a várossal szemben,
mi a beosztása és végeredményben
mennyi a fizetése. Végül a nyugdíj
rendezését kéri. A központi nyug-
díjpénztár ugyanis nem hajlandó a
városi vállalatok alkalmazottainak
nyugdíjat adni. Fz főleg azokat az
alkalmazottakat érinti, akik már
huszonöt éve állanak a város szol-
gálatában. Kérlik, hogy a város
sáamukra önálló nyugdíjpénztárt
létesítsen. Az érdekes problémákkal
a jövő héten foglalkozik a városi
vezetőség. Az áldozati adó címén
levont összeg meghaladja a négy
millió leit.

— **Disela városi tanácsnok a fő-
városban.** Disela Pál, városi
pénzügyi tanácsnok, holnap Buka-
restbe utazik, ahol a hét végéig ma-
rad. Disela tanácsnok a fővárosban
a város ez évi költségvetésével kap-
csolatos ügyeket tárgyalja meg a
pénzügyminiszteriumban. Egyben
megsürgeti a városnak a látványos-
sági adóból járó és kulturális célok
szolgálatára részeseését is.

* **Ha Temesvárra jön,** kérje mindenütt
az ingyenes tájékoztatót. (Conducatorul prin
Timisoara.)

Pénzhamisítási és betörési nagyüze- met rendezett be egy temesvári soffőr és három társa

A temesvári rendőrség pénzhami-
sító bandát leplezett le, amely a
városban működött. A banda műkö-
déséről a rendőrség mintegy három
hét előtt értesült és akkor azt is
megtudta, hogy a társaság husz leies
ércpénz hamisítására rendezkedett
be. A rendőrség az ügyről a temes-
vári ügyészségnél is jelentést tett,
amely házkutatási engedéllyel látta
el a nyomozást végző rendőrségi
közvegeket.

**A legnagyobb titokban foly-
tatott nyomozás során, két
nap előtt végre olyan bizonyi-
tékok birtokába jutott a rend-
őrség, hogy megtarthatta a
házkutatásokat.**

Az adatok alapján P l a n k Fri-
gyes komiszárius, két detektiv ki-
sérletében, váratlanul megjelent M u-
c s y Lajos órásségéd, józsefvárosi
Ormos-utca 2. szám alatti lakásán
és házkutatást tartott, amely azon-
ban eredménytelen maradt. Ennek
ellenére Mucsy Lajost őrizetbe vet-
ték. Utjuk azután az Erzsébetváros-
ba vezetett, ahol a második gyanú-
sított, B o r b é l y András harminc-
hét éves soffőr, Tirol-utca 65 szám
alatt levő lakását kutatták át. Az
eredmény itt meglepő volt. Borbély
lakásán az ágy alatt egy kéziprészt
találtak, a szekrényekben pedig a
hamisításhoz szükséges gyűrűket,

stancnikat fedeztek fel. A keretet
alatt még nagyobb mennyiségű
nyersanyagra és néhány darab kész
hamisítványra bukkantak. Borbélyt
a rendőrségre szállították, ahol meg-
kezdték a kihallgatását.

**Mucsy Lajos és Borbély An-
drás beismerő vallomást tet-
tek, azonban azzal védekez-
tek, hogy nagy nyomoruk
készítette őket a pénzhamisi-
tásra.**

Vallomásuk során kiderült, hogy
munkájukat Klein Péter ötvenkét
éves bognármester, aki a gyárvá-
rosi Fő-utca 44 számú házban ház-
mesteri teendőket végez, anyagilag
támogatta. Tőle kaptak kisebb na-
gyobb összegeket, hogy a szüksé-
ges szerszámokat beszerezhessék. A
présgépet J ä g e r József józsefvá-
rosi vaskereskedőnél vásárolták és
azt a célnak megfelelően Borbély
átalakította. A különböző stancni-
kat és formákat Mucsy Lajos, aki
mint órás a vésnök munkához ért,
készítette el. Az első kísérletek
azonban nem jártak sikerrel, mert
a hamisítványok rosszak voltak.

**A kísérletek során azután
megállapították, hogy a kézi-
préss gyenge, mire elhatározták,
hogy újabb prést vásá-
rolnak.**

Erre azonban már nem kerülhetett

sor, mert a rendőrség ártalmatlan-
tette őket. A bizonyítékok alapján
Klein Pétert is letartóztatták, aki
beismerte bűnrészségét. A bandá-
nak volt egy negyedik tagja,
K a t z Sándor kereskedelmi ügy-
személyében, aki tudott a pénz-
hamisításról és akinek később az le-
volna a feladata, hogy a hamisítvá-
nyokat értékesítse.

A pénzhamisító banda leple-
sével kapcsolatban a rendőrség
napokban elkövetett egyik betöre-
s is kiderítette. A Borbélynál me-
tartott házkutatás alkalmával ugya-
is az éléskamrában tizenöt füstölő-
sonkát találtak, ami megcáfolta a
pénzhamisító soffőrnek a családi
nyomorúságára vonatkozó kijele-
téseit.

**Megállapították, hogy K ö r é-
n y i József, erzsébetvárosi
Hattyu-utca 18 számú házban
levő füstölőjében elkövetett
betörést Borbély András és
Katz Sándor hajtották végre.**

A szákmány huszonkét pár kolbás
és tizenkilenc füstölt sonka vo-
amelynek nagyrésztét most megtalá-
ták. A rendőrség ezek után val-
színűnek tartja, hogy Borbély
Katz más betöréseket is elkövetett.
A nyomozás befejezése után a nég-
pénzhamisítót átadják az ügyés-
ségnek.

— **Lupu Miklós dr. Londonban.**
Lupu Miklós dr. a parasztpárt ve-
zére, tegnap Londonba érkezett, ahol
politikai és pénzügyi körökkel tár-
gyalásokat folytat.

* **Takaréktűzhelyek** — fekete és
emallozottak, — nikkell, alumínium
és emaille főzőedények mélyen le-
szállított áron kaphatók Scherter
Otó vaskereskedésében, Temesvár-
Belváros.

— **Szörénymegyei adóellenőrök
áthelyezése.** A pénzügyminiszterium
a szörénymegyei pénzügyi szolgál-
latban újabb áthelyezéseket eszkö-
zölt. A miniszteri rendelkezés az
Aradról elhelyezett J a n c s a Péter
lugosi adóellenőrt Karánsebesre
J a n c s e v Sándort Facsetről Lu-
gosra, J u z e s c u Jancut Karánse-
besről Teregovára, G h e r g u t i u
Szilviust Lugosról Herengyesre,
S t r o e s c u Floreat Teregováról
Facsetre, P o i a n a r i u Györgyöt
Orsováról Piatra Neamra helyezték
át. Jelenlegi szolgálati beosztásukat
megtartották H l a v a c s i Béla szá-
kuli, A r m e n c h i Virgil bálincsi és
T o t i n János lugosi adóellenőr, aki
már hat éve teljesít szolgálatot a
lugosi pénzügyigazgatóság adóosz-
tályán a közönség megelégedése
mellett.

— **Az Agronomul-Gazdák Ált.**
Biztosító r.-t. temesvári irodahelyi-
ségei folyó évi február hó 1-től át-
helyeztettek a B á n á t i B a n k e
g y e s ü l e t új épületébe, Belvá-
ros, Str. Marasesti (Erzsébet-utca 2).
Bejárát a színházi oldal felől, I. em.
a mezzanin fölött. Telefon 5—22.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai in-
tézeti jelentés: Megélnkülő észak-
nyugati légáramlással némi ény-
hülés, majd helyenkint kisebb
havazás várható.

— **Városi tisztviselők előléptető-
seinek megerősítése.** A városi veze-
tőség L o i c h i t a Eutimiu gazda-
sági tanácsnokot, C a t o n a Viktor
mérnököt és O b e r s t Bernát, vala-
mint G e r o v i c i Livia városi tiszt-
viselőket magasabb fizetési osztá-
lyokba léptette elő. Az előléptetést
a revíziós bizottsághoz megfellebbez-
ték, azonban a bizottság ítéletében
az előléptetéseket megerősítette. A
bizottság megállapította, hogy az elő-
léptetésekre a városi vezetőségnek
joga volt, mert a helyek üresedésé-
ben voltak és az 1932 évi költség-
vetésben arra alap is van.

Lenvászon-maradékok
minden szélességben
rendkívül olcsó áron
ismert kaphatók
KANIZSA
divatárúüzletében
Gyárváros, Andrássy-ut 16. sz.

Torokgyuladást gyógyít: Anaszt.

* **B. Roth Olga** kozmetikus, Bel-
város, (Szt. György-tér sarok, Deut-
sches Haus) legmodernebb elektro-
mos soványító massage kezelése rövid
idő alatt kiváló eredményeket
mutat fel. Érdeklődőknek szívesen
nyújt díjmentesen felvilágosítást
minden kérdésben.

— **Japán kilép a Népszövetségből**
A Népszövetség tanácsa még mi-
dig nem határozott, hogy miké-
nt viselkedjen a japán-kínai konfliktus
elintézését. Tokióból érkező
jelentés szerint a japán kormány k
jelentette, hogy amennyiben a Né-
pszövetség az alapokmány tizedik
vagy tizenötödik szakasza alapjá
akarja a konfliktust elintézni, ug-
nyomban kilép a Népszövetség kö-
telékéből. Japán tiltakozása még
azt is tartalmazza, hogy Kínát nem
szabad rendezett államnak tekinteni,
mivel, mint ilyen már régen meg-
szűnt és már csak földrajzi fogal-
omnak tekinthető.

**Új és gyárilag
javított
zongorák**
raktáron, részletfize-
tésre is kaphatók.
**Mélyen leszállított verseny-
árak!**
WONKA JÁNOS
Temesvár-Józsefváros, Torók-utca 4. sz.
(Kütil-tér).

— **Tűz az aggok hajlékában.** A
gyárvárosi Mező-utcában levő zsidó
aggmenhely kertészetében az el-
mult éjszaka tűz támadt. A kályhá-
ból kipattanó szikra felgyújtotta az
egyik üvegházat, amelynek beren-
dezése leégett. A tűzről értesítették
a tűzoltóságot, amely rövid munkával
lokalizálta a lángokat. A tűz által
okozott kár meghaladja a hetven-
ezer leit, amely azonban biztosítás
révén megtérül.

Febr. 6

Filharmonia jubiláris hangversenye

a városi színházban

! Fontos közlemény !

1932 Február 1-től a

GOLDHAUS

textil- és divatnagyrúhá

Temesvár-Belváros, Piata Unirii (Domtér) 7. szám

A fióküzlet címe mint eddig is: Arad, Bulev. Regele Ferdinand 11

— Elhunyt igazgatótanító Karbach József ujbessenyői állami gazda tanító rövid szenvedés után negyven éves korában meghalt. Az elhunyt igazgató-tanítóban a község lelkesen dolgozó és jó tanerőt vesztett el. Halálát özvegye született Schuch Anna, gyermekei Lucy és Józsi, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma délután négy órakor megy végbe Ujbessenyőn.

— Betörők jártak a rékási adóhivatalban. Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a rékási adóhivatal pénztárhelyiségébe és megkísérelték a pénzeszközök megfurasát. Munkájuk azonban nem járt eredménnyel, mert mielőtt még a pénzhez juthattak volna, megzavarták őket. A rékási csendőrség megindította a nyomozást, amelynek során megállapították, hogy a betörés előtti estén egy rozoga gépkocsi érkezett Temesvár felől a községbe. Az autóból két jólöltözött férfi szállott ki a rékási adóhivatal előtt. Az autó, amely a Tms. 5 jelzést viselte, nyomban megfordult és Temesvár irányában elrobgott. A vizsgálat megállapította azt is, hogy az autó a község határában várakozott és miután a két férfit, akik hajnalban távoztak el a községből, felvette, gyors iramban eltűnt. A rékási csendőrség a nyomozás eddigi eredményéről értesítette a temesvári rendőrséget is, amely megindította a nyomozást.

Jegygyűrűk, nász- és alkalmi ajándékok legolcsóbban

IRITZ
ékszerésznél
Belváros Merczy-u. 6

— Kulturdélután. A Lyra-dalegylet és az Ujkisodai Magyar Dalkör más kulturális egyesületek közreműködésével vasárnap, január 31-én, délután öt órakor a Forgács-féle teremben kulturális délutánt rendeznek. Az Ujkisodai Magyar Dalkör Kovács Dezső és a Lyra-dalegylet Scheibling János karnagyok vezényletével egy-egy kart ad elő. Gláser Arnold szólótáncot lejt, Suba Stella és Suba Nóri akrobata táncokat mutatnak be. Bajai Julia és Virág Lajos szavalnak, Tury Kálmán magyar népdalokat énekel, Kovács Dezső, Nedbal Béla, Quitter József és Diószeghy Géza vonóshangszereken játszanak. Beléptidő nincs.

Ha szép akar lenni,
használdon KULKA-féle
lillom-tejkrémet, lillom-
tejszappant, lillompu-
dert, 3 színben. Kapható
kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárban, a „Fekete Sas-
hoz” Belváros, Szent György-tér

A kisebbségekkel való igazságos bánásmódról nyilatkozott az új erdélyi és bánági miniszter a Déli Hírlap bukaresti szerkesztőjének

Tatar Koriolán dr., a kolozsvári egyetem tanára, három hete az erdélyi és bánági miniszteriumot vezeti. A miniszter tegnap fogadta a Déli Hírlap bukaresti szerkesztőjét és a következő nyilatkozatot tette:

— Mint ismeretes, január huszötödikén kihallgatáson fogadott a király. Kertelés nélkül tájékoztattam az erdélyi és a bánági helyzetről.

Az uralkodó a legnagyobb szeretettel és figyelmet tanúsítja Erdély és a Bánág érdekei iránt. A kormány is a legjobb akarral van eltelve és igyekszik Erdély és a Bánág panaszait orvosolni.

Argetoiánu pénzügyminiszter — hiszen Temesvár képviselője — szintén a legjobb indulatot tanúsítja az erdélyi és bánági kérdések

iránt. Mi azonban nem beszélünk, hanem cselekedni akarunk Erdély és a Bánág érdekében.

— Miniszter urnak mi a programja? Eddig sok erdélyi miniszterünk volt, programot is adott, de az csak program volt.

— A legkevésbé Bukarestben kívánok tartózkodni. Beutazom Erdélyt és a Bánágot, hogy a panaszokat a helyszínen orvosoljam. Tiszteletes és a feladata magaslatán álló közigazgatást kívánok.

Értsék meg végre a közigazgatási tisztviselők, hogy nem a közönség van érettlük, hanem nekik kell előzékenyen és gyorsan a közönséget kiszolgálniok.

A helyszínen kívánok a munkanélküliség kérdésével és a munkálmak lehetőségével foglalkozni.

— A kisebbségi kérdésben mi az álláspontja miniszter urnak?

— Nem teszünk különbséget polgár és polgár között, bármilyen vallásfelekezethez vagy nemzetiséghez is tartozzék. Azt akarjuk, hogy a kisebbségi polgár egyrészt lojális érzületű legyen, másrészt megelégedetten éljen

A kisebbségek most már számolni tudnak azokkal a körülményekkel, amelyeket a történelem szabott, éppen ezért érezzék hazánkat a saját hazájuknak.

Csak annyi megjegyezni valónk van a programhoz: nagyon szép, nagyon sokszor halottuk, egyszer azonban már a gyakorlatban átülteve is szeretnénk látni a szép szavakat. Nem Tatar miniszteren fog mulni, ezt jól tudjuk...

(Bukarest) h—e.

Artin hashajtót kérjen orvosától.

— Magyar újságíró a hadbírósg előtt. Halmay Árpád hírlapíró, a megszűnt Magyar Szó munkatársa a feketeszesszel kapcsolatosan bírálta a hatóságok magatartását, amiért — mivel nem volt állampolgársága rendben — a határra toloncolták. Szülői Nagyváradon laknak, ő maga is ott született, iskoláit is ott végezte és azért a magyar hatóságok nem vették át. Halmay visszatért Nagyváradra és elkeseredésében luminállal megmérgezte magát. Még föl sem épült, máris újra jöttek a hatósági személyek és a határra vitték. Az újságíró akkor Budapestre utazott, majd rövid idő múlva utlevél nélkül visszatért Nagyváradra. Emiatt tartóztatták és a hadbírósg most hat havi börtönrre ítélte. Halmay Árpád az ítélet ellen felebbezett.

* Olcsó utazás Budapestre feb uár 7-ig. Kedvezmény van a vasutakon, még pedig úgy a gyors-, mint a személyvonatokon. Az első és második osztályban a közvetlen alacsonyabb kocsiosztályra váltott egész jeggyel, a harmadik osztályban pedig második osztályú féljeggyel lehet utazni. Az ezen kedvezményre jogosító igazolványok lapunk kiadóhivatalában kaphatók. A gyorsvonati igazolvány ára 120 lei, a személyvonatra érvényes igazolvány ára pedig 60 lei. Igazolmányt szívesen küldvélre utánvétellel is a Déli Hírlap kiadóhivatala (Temesvár, Szentgyörgy-tér 4.) A pénz előzetes beküldése esetén kérünk husz leit mellékelni postaköltségre.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Micu Doina, Horváth János. Meghaltak: Czanner József 46. Daszkal Mihály 19, Gaburák Károly 68, Hanyecz Rozália 56 és Zeitler Ferenc 48 éves korában.

— Temesvárra szökött az öcsesánadi pénzhamisító. Megirtuk, hogy az öcsesánadi csendőrség letartóztatta Ritter György öcsesánadi mechanikus, aki hamis husz leiseket gyártott. Ritternek azonban sikerült a csendőrségi fogdából megszöknie és a csendőrség a szökés felfedezése után értesítette az összes környékbeli csendőrörsöket. Valószínűek tartották, hogy Nagyszentmiklós irányába szökött, azonban a pénzhamisító Temesvár felé haladt. Ritter tegnap reggel Temesvárra érkezett és le is tartották éppen akkor, amikor az ügyvédjét akarta felkeresni. Ritter Györgyöt tegnap visszakísérték Öcsesánadra, ahol tovább folytatják a nyomozást.

* E hajásódásnál, köszvénynél és eukorbetegségnél a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József viz-kúra nagyon szép eredményre vezet. A Ferenc József keserűviz gyógyszer-tárakban drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Kimerültségét megszünteti az Ovomaltine.

— A múlt évben 583 új ház épült Temesvárott. A városi mérnökség kimutatása szerint az elmúlt esztendőben Temesvárott ötszáznyolcvanhárom ház épült és pedig 223,365 köbméternyi belső helyiségekkel. Az építetők közül ötszázharminc temesvári volt, ötven pedig vidéki. Az építési költségek 116,719,900 lei tettek ki.

200 Leleért méterenként kapható
BASCH ANDOR
(volt vendéglátók) fialepén
Közésváros, Dohányberváltóval szemben

* A mai súlyos gazdasági viszonyokat élénken jellemző újítást létesített egyik legelőkelőbb temesvári szabócég, Lebovits, amidőn alkalmazkodva a krízishez, munkáisaival megállapodást létesített és az eddigi kivitelben készített I-a facon munkáit mintegy 35 százalékkal leszállította.

— Romániai USE-klub alapítása. E hó 31-én, vasárnap, délelőtt 9 órakor, az erzsébetvárosi Novotny-féle étterem helyiségében tartja alakuló közgyűlését a romániai USE-klub. A klub célja az Esperantot, mint Európa hivatalos segédnyelvét propagálni és terjeszteni. Érdeklődőket szívesen lát a kezdeményező bizottság.

Színház

Csütörtökön este tartja bucsuelőadását a kolozsvári operettegyüttes

Műkedvelői előadások. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület ma délután négy órakor Tigris-utca 6. szám alatti helyiségében bemutatja a Tót leány című népszínművet. Ugyancsak ma délután a római Haladókör műkedvelői is rendeznek színházi előadást és az Újvári-féle vendéglő nagytermében színe hozzák a Buksi című háromfelvonásos operettet.

— **Virágtombola a Tiszti Kaszinóban.** Ma vasárnap, január 31-én a Tiszti Kaszinó termeiben megtartandó virágtombola, melyet a Romániai Rózsakedvelők egylete rendez, az idei farsang egyike a legjobban sikerült és legkedélyesebb estélyeinek ígérkezik. Az ünnepély délután pontosan öt órakor, míg a tombola hét órakor kezdődik. A nyerevények gyönyörű virág- és dísznövényeken kívül porcellántárgyakból is állanak, melyeket a Rosenthal és Láng Vally cégek adományoztak a tombola javára. A táncmulatság sikerét kitűnő jazz-band biztosítja. Tombolajegyek elővételben a virágkereskedésekben és a tombola kezdeténél 40 leiert kaphatók.

Fogait rendbehozom,

a mai viszonyokhoz alkalmazkodva igen olcsón! Készíték aranykoronát 400 leiert, 22 karátos aranyból. Fogtömés 50 lei. Goldinfog 150 lei. Fehér műfogak darabonként 100 lei.

Keresek denist

Gyárváros, Kossuth tér 2

— **Eltűnt leány.** Stoff Simon józsefvárosi, Fröbl utca 30 szám alatti lakos bejelentette, hogy Neff Zsuzsána nevű tizenhét éves cselédje néhány nap előtt eltűnt és eddig még nem került elő. A fiatal leány eltűnése előtt felvette ünnepelő ruháját és minden holmiját, igazoló iratait hátrahagyva eltávozott hazulról. Stoff Simon azon aggodalmának adott kifejezést, hogy a leány öngyilkosságot követett el. A rendőrség a bejelentés alapján megindította a nyomozást.

— **Beteget látogatott és ő halt meg.** Berta Rozália hetvenegy éves majlátfalvai asszony egyik szomszédjának, Borsós János gazdának beteg feleségét látogatta meg. A két asszony hosszabb ideig beszélgetett már, amikor a hetvenegy éves Berta Rozália hirtelen összeesett és néhány perc múlva meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy halálát szívrohamban okozta. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Fogászat

Foghuzás	50 Lei
Fogtömés	50 Lei
Fehér arany korona	600 Lei
Arany korona, garántált 22 karátos arany	400 Lei
Goldin korona	150 Lei
Fehérfog drb-ként	100 Lei

Deutsch Musca
diplomált dentist.
III., Bul. Carol (v. Hunyadi-u.) 14.

— **Költöznek a városi adóhivatalok.** A város — miként megírtuk — a kerületi városi adóhivatalokat a városházán összpontosították és így az egyes telekbirosági épületekben megüresedett helyiségeket a telekbiroságok megfelelőbb elhelyezésére használják föl. Az erzsébetvárosi adóhivatal megüresedett irodáit a telekbiroság és a kerületi orvosi hivatal foglalja el. A telekbiroság és a kerületi orvosi hivatal eddigi irodáit viszont átalakítják lakás céljaira. A lakásba — mihelyt az elkészül — Loichita Eutim gazdasági tanácsnok költözik.

* A Déli Hírlap Budapestben állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

Még csak négy nap és a kolozsvári együttes bucsuzik Temesvár közönségétől, hogy helyet adjon egy hétre a kolozsvári prózának és utána a kolozsvári színház aradi operettegyüttesének. A bucsu emlé-

Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Obsitos**, 30, 20 és 10 leies helyárakkal. Nagyon kedves, nagyon érdekes előadása lesz vasárnap délelőtt a színháznak. A legszebb magyar operett, az Obsitos fog színe kerülni, sok évi pihentetés után. Hogy mindenkinek alkalma és módja legyen megnézni az Obsitost, a helyárakat még alacsonyabbra szállították le, mint a mozihelyárak. Az Obsitos előadása alkalmával a legdrágább hely a földszint legelső sorában is csak 30 leibe kerül. A többi jegy ára 20 és 10 lei.

János Vitéz: 30, 25, 20, 15, 10 leies helyárakkal. Vasárnap délután 3 órára a János Vitéz előadása van kitűzve. A János Vitéz vasárnap délutáni előadására a legalacsonyabb jegy a földszinti zsölye első sorában is csak 30 lei. A többi jegy pedig 25, 20, 15, 10 lei. Ragadja meg mindenki az alkalmat és biztosítsa helyét a vasárnap délutáni előadásra.

Délután félhat órakor: MAYA. Az idei szezon legnagyobb sikerű operettegyüttsége, Maya az operettek királya kerül előadásra manapság Karácsonyi Iivel a címszerepben. Itt felhívjuk a közönség figyelmét

— **Az új ügyvédtörvény értelmében** a temesvári ügyvédi kamara február 28-ig veszi fel tagjai közé azokat az ügyvédeket, akik doktórátus és ügyvédi vizsga nélkül is beiratkozhatnak a kamarába. Ezen a határidő túl a kamara csak olyanokat vesz fel, akiknek ügyvédi vizsgájuk, jogi doktorátusuk és megfelelő gyakorlatuk van.

Express Boy
Tel. 16-04

— **Megyei nyugdíjak kifizetése.** Februártól kezdve a vármegyei nyugdíjasok illetménykifizetésénél változás áll be. A vármegyei nyugdíjakat februártól kezdődőleg már nem a hónap elsején, hanem huszadikán kezdik kifizetni.

Ujabb nagy áresés Klein Dávid

áruházában

Józsefváros, Bonnaz-u. 14, a villamos mentén

Telefon: 12-19

Molinó 12—, vászon, fehér 14—, zefir 15—, lepedővászon 55—, flanel 20—, karton 25—, delén 22—, klott 45— leitől méterig, törülköző 18—, kenyérendő 12— leitől darabja, kombinó-batizet 20—, tuszor 25—, grenadin 35—, mosóselyem 35—, crepe de chine 120—, függönyszövet 20— leitől méterenkint, munkánadrág 65—, köpeny 180—, bluz és nadrág 200—, munkasing 48—, alsónadrág 35—, sporting 85—, uriing 125— leitől darabonként, zokni 7—, harisnya 10—, patentharisnya 8—, flórhárisnya 30—, selyemharisnya 45— lei párja, zsebkendő 2—, eszokor 5—, magánkötő 10—, gallér kemény 18—, fűszertter 35—, férfiszertter 60—, reformnadrág 25—

Férfi- és nőiszövetek leltári áron kiarsítottak. Maradékok féláron.

kül a csütörtök este Alvinci huszárok előadásának első szünetében 50 darab színházjegyet sorsol ki a színház igazgatósága, mely jegyek egyszerre a Mosoly országa premierjére lesznek érvényesek.

arra, hogy a MAYA előadása, — az esti román előadása való tekintettel, — pontban fél 6-kor kezdődik. Jegyek az előbbi két előadásra 30, 20 és 10 lei, míg a Maya előadására rendes helyárak mellett válthatók a színház pénztáránál.

Heti műsor:

Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Obsitos**. Kálmán Imre világhírű operetteje, nagyon olcsó: 30, 20 és 10 leies helyárakkal.

Vasárnap délután fél 6 órakor: **Maya**. Operettegyüttség. Karácsonyi Ili, Lakatos Ilonka, Indra Manyi, Putnik Bálint, Tompa Béla, Ihász Aladár, Selmeczy Mihály, Réthely Ödön felléptével.

Hétfőn este fél 9-kor: **MAYA**. operettegyüttség.

Kedden este fél 9-kor: **Lehullott a regényárfa**. (Operettepreiz. Nagyon olcsó délutáni helyárakkal.)

Szerdán este fél 9-kor: **MAYA**. Operettegyüttség. Ez évadban utoljára Karácsonyi Ili bucsufelléptével.

Csütörtökön este fél 9-kor: **Alvinczi huszárok** (A kolozsvári operett együttes utolsó előadása Neményi Lili, Ihász Aladár, Tompa Béla, Putnik Bálint, Selmeczy Mihály, Leövey és Réthely bucsuemlékére 50, drb. színházi jegyet sorsol ki az igazgatóság.)

Péntektől román opera vendégjátéka.

— **Népszerű előadás.** Farchy Leó dr. orvos a magánalkalmazottak egyesületének Domtéri helyiségében vasárnap délelőtt tizenegy órakor a nemi betegségekről előadást tart.

— **A sváb néptanács tavasszal új vezetőséget választ.** A német-sváb néptanács tegnap Muth Gáspár dr. szenátor elnöke alatt közgyűlést tartott. Az elnök visszapillantott az elmúlt év politikai történetére, majd felolvasta a beteg Schiller Ervin főtitkár évi jelentését, amelyet tudomásul vettek. A közgyűlés azután letárgyalta a néptanács új alapszabályait. Elhatározták, hogy a tavasszal megválasztják a néptanács közönségi csoportjainak vezetőit, utána pedig a néptanács vezetőségét. Reiter Imre dr. és Kräuter Ferenc dr. képviselők végül jelentést tettek a néptanács parlamenti frakciójának munkájáról.

— **Csongor György egészségi állapota.** A szélütéstől ért Csongor György vezérigazgató egészségi állapotában beállott javulástósnak mutatkozik. Az orvos megállapították, hogy a jobboldali szélütés nem terjedt, agyműködés ismét rendessé vált, azonban a betegségé által elveszített beszédképességét még nem nyerte vissza. Az orvosok a legnagyobb nyugalomra rendelték el a beteg vezérigazgatónak, aki, ha a javulási folyamat továbbra is tartós marad, rövidesen felépül betegségéből.

Rádió-készülékek

alkatrészek és lámpák nagyraktára

Olcsó naplárak.

Árjegyzék ingyen és bérmentve

HOBUS

Timisoara, Str. Bratianu 2

— **Temesvári ügyvéd feleségének milliói öröksége.** Az ausztráliai Sidneyben 1913-ban meghalt Weisberger Lipót gyáros, ki után több millió font örökség maradt. Mivel egyenes leszármazottjai nem voltak az ausztráliai hatóságok Magyarországra fordultak, ahonnan Weisberger annak idején kivándorolt. Keresték Weisberger Lipót rokonait, akik körülbelül százan jelentkeztek. Aztán közbejött a háború és az ausztráliai örökség ügyében nem történhetett semmi. A háború után hosszú tárgyalások és levelezések indultak meg és az ügy már abba a stádiumba jutott, hogy az örökség még ezen a nyáron az örökösök között kifizetésre kerül. Az örökösök között van két temesvári is: Fenyves Vilmos ügyvéd neje és Fischer Margit bankigazgató neje, akik Weisberger Lipót fivérének leszármazottjai.

Gondos szülők — gondoskodnak

arról, hogy leányuk értsen a ruhák vonalaihoz, színehez, szabás és varráshoz. Tanfolyamok február 1. kezdettel.

HAAS

divattermében, Dom-tér 4

— **Felhívás az összes nyugdíjasokhoz.** Felhívjuk az összes nyugdíjasokat, hogy a nyugdíjlevonás ügyében megteendő felelősségi nyilatkozatból nyugdíjkonvecskékkel vasuti nyugdíjasok egyesületi helyiségében (Bem-utca 31) naponta délelőtt 10—12 óra között és délután 4—6 óra között megjelenjenek. Azonkívül a február havi nyugdíj kifizetéséhez szükséges igazoló okmányok beszerzéséhez szolgáló kérvények ugyanott az egyesület áll készenlél el. Ez ügyben mindazok, akiknek ezen kérvényre szükség van, ugyanott jelentkezzenek az elnökség.

Legmagasabb hőkalóriájú

Aninai tűzifa

briquett, kőszén, koksz

mérsékelt árak mellett pontos és előzetesen kény kiszolgálással házhoz is szállítva kapható a

Resicai vasművek

helybeli telepén

Vadászerdei-ut 5, gyárvárosi állomással szemben. Telefon: városi iroda 15-17 telep 15-57

Rádió

Közgazdaság

A román-magyar gazdasági forgalom kiépítésének lehetőségei

Általános érdeklődést keltett, hogy az Erdélyi és Bánáti Kereskedelmi Testületek Szövetségének meghívására Magyarország egyik közismert gazdaságpolitikusa és publicistája, Magyar Pál budapesti országgyűlési képviselő február 7-én délelőtt 11 órakor Aradon és ugyanaznap este 9 órakor Temesvárott előadást tart a román-magyar gazdasági forgalom kiépítésének lehetőségeiről. Magyar Pál elismert szakértője ezeknek a kérdéseknek, amelyeknek gyakorlati intézésében is részt vesz. Többek között ő a Budapesti Nemzetközi Vásár egyik közismert vezetője, aki most már ismételtén fáradozik azon, hogy ezt az intézményt is elsősorban a román-magyar gazdasági közeledés szolgálatába állítsa. Románia kivételének az utóbbi években 8 százaléka irányult Magyarországra felé. Magyarország kivételében pedig Románia eddig csak 3-4

százalékkal szerepelt. Románia nyersanyagokban rendkívül gazdag állam. Kivitele azonban most évről-évre tornyosuló nehézségekbe ütközke. A román nyersanyagok javarésze Magyarországon hiányzik. Magyarországon viszont készen, felszerelten áll egy ma már hatalmas gyáripar, amely éppen most sulyos nehézségekkel küzd nyersanyag ellátása tekintetében. Jövőben fokozottan kell kihasználni a szoros területi szomszédságot, az ebből eredő olcsó fuvarlehetőségekben rejlő versenyképességet. Ezekből az elgondolásokból kiindulva nagy érdeklődéssel várjuk Magyar Pál előadásait, amelyekben bizonyára gyakorlati utmutatásokat is fog adni arra, mily módon fejleszthető a május 7-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár igénybevételével is a román export Magyarországra felé.

Két lényeges módosítás történt a mezőgazdasági tartozások konvertálására célzó javaslaton

Argentino pénzügyminiszter tegnap módosítást eszközölt a mezőgazdasági tartozások konvertálásáról szóló javaslaton. A pénzügyminiszter részben honorálta az egyes pártok kívánságait és a javaslat a következő két jelentős módosítást nyerte: 1. A tizekötös birtoknál — Erdélyben és a Bánságban ennek körülbelül tizenöt hold felel meg — a mezőgazdasági adósságokat törvényileg ötven százalékkal csökkentik. Ezzel a módosítással a törpebirtokosokat akarják kedvező helyzetbe juttatni. 2. A nagy birtokok adósságaira

vonatkozólag szintén kedvező megoldást találtak. Ezekre ugyanis a javaslat megengedi a mezőgazdasági kényszeregyezséget olyan formában, hogy a kényszeregyezséget hivatalból a törvényszék mondja ki a hitelezők szavazása nélkül. Ezután egy törvényszéki bíróból, a hitelezők képviselőjéből és az adósból álló bizottság vezeti tovább a birtokot és helyes gazdálkodással igyekszik azt a kényszeregyezségi helyzetből kiemelni. A javaslatot szerdán, február harmadikán nyújtják be a parlamentnek és még a jövő héten megkezdődik annak általános vitája.

Bérmozgalom a Gyapjuiparban és a lánegyárban. A Gyapjuipar és munkásai között keletkezett bérkonfliktus elsimult. A munkások többsége ugyanis egyénenként elfogadta a tizenöt százalékos bércsökkentést és tegnap zavartalanul tovább folytatták a munkát. A lánegyár igazgatósága és munkásai közötti bérmozgalom ügyében szintén folytatták a tárgyalásokat. Az igazgatóság úgy döntött, hogy március elsőjétől kezdve tíz százalékkal csökkenti a béreket, míg a munkámegbizottak csak öt százalékos bércsökkentést akartak elfogadni. Az igazgatóság a súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel nem térhet el álláspontjától. Így azok a munkások, akik a csökkentést nem fogadják el és hétfőn nem jönnek munkába, azokat az igazgatóság kifizeti és kiválnak a gyár kötelékéből.

Február hatodikáig kell adóvalomást tenni. A pénzügyminiszterium az adóvallomások benyújtásának határidejét február hatodikán délután hat óráig meghosszabbította. Ezen időpontig mindenki köteles adóvallomását benyújtani, különben a kivetést hivatalból eszközlik, azonkívül a mulasztót megbírságozzák. Csődkérelem egy lippai bank ellen. A temesvári törvényszék kereskedelmi tanácsa érdekes csődkérelemmel foglalkozott. A csődkérelmet Indricau Vazul lippai háztulajdonos nyújtotta be a Lippai Kereskedelmi és Népbank ellen. Indricau évekként elment a tért vissza Amerikából és megtakarított pénzt a Lippai Kereskedelmi és Népbanknál helyezte el. Az elmúlt évben felmondta 180.000 leies betétjét, de miután három hónap mulva nem kapta meg a teljes összeget, közjegyzői okiratot vettetett fel arról, hogy a bank megtagadta a betét kifizetését. Az okirat alapján a csőd-eljárás megnyitását kérte a temesvári törvényszéktől. A bíróság elrendelte a bizonyítás kiegészítését és a tárgyalást a jövő hónapra elhalasztotta.

Farmer. A romániai baromfi és kisállattenyésztők Farmer címen szaklapot indítottak, amelynek most jelent meg az első száma. A Farmer tartalma érdekes és változatos és méltán számíthat az olvasók érdeklődésére. A lap szerkesztősége és kiadóhivatala Temesvárott az Andrássy-ut 5. szám alatt van és készséggel küld mutatványszámot.

Gabonárák maganárfojyama. Buzza prémiummal 250 lei, tengeri 170—175 lei, korpa 190 lei, árpa 280 lei, zab 280—290 lei, burgony 160 lei százkilónként. Lóheremag 28 lei. Lucerna 22 lei kilónként. Az irányzat a buzában barátságos. Devizák maganárfojyama. Zürichben a lei 305, Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 584, dollár 167, holland forint 67.60, francia frank 6.59, olasz lira 8.46, cseh korona 4.9829, német márka 39.85, osztrák schilling 20.50, magyar pengő 21.90, svájci frank 32.79, belga (öt belga frank) 23.37.

Farsang

* Magyar bál. Magyar lányok, készüljétek. magyar bála elmenjétek, februárnak elsőjén a mulatság éjjelén, Tiszti Kaszinó termében gyülekezétek rendezében. Gavallérok várnak rátok kikkel a táncot járjátok, kikkel aztán reggelig a bál szépen eteltek. Lesz vidámság, hangulat, mindenki majd jól mulat. Magyar férfi, magyar nő, magyar bála mind eljő.

* A Magyar Párt ifjusági tagozata február 6-án, jövő szombaton este kilenc órai kezdettel nagyszabású álarcos és jelmezes bált rendez. Takarékosági szempontból a rendezőbizottság külön meghívókat nem bocsát ki, hanem ezton hívják meg a közönséget. A három legszebb jelmez viselőit értékes díjakkal tüntetik ki. Az álarc nem kötelező, azonban az álarcban megjelenő vendégeket a belépés előtt szigorú ellenőrzésnek vetik alá. Rendezők a Magyar bálban. A Magyar Párt ifjusági tagozata felkéri azon tagjait, akik a Magyar Bálban mint rendezők részt akarnak venni, hogy haladéktalanul váltásák ki tagsági igazolványaikat Asbóth Jenő titkárnál, akinél egyuttal a belépésre is feljogosító rendezői jelvényeket is kérhetik.

Mozi

Mozi mősora Vasárnap Belvárosi Capitol mozi: Mona Lisa elrablása (Beszélő film). Erzsébetvárosi Doina mozi: Daisy (Hangos film). Forum mozi: Feleségem a szélhámosnő (Beszélő filmvígjáték). Gyárvárosi Apolló mozi: Öfensége a mosónő (Beszélő filmvígjáték). Mehalai Concordia mozi: Reál ezredes (Beszélő film). Hétfő Belvárosi Capitol mozi: Mona Lisa elrablása (Beszélő film). Forum mozi: Feleségem a szélhámosnő (Beszélő filmvígjáték). Gyárvárosi Apolló mozi: Öfensége a mosónő (Beszélő filmvígjáték).

Szerkesztői üzenetek

Haza! Verai János. Amit versében ír, az szóról szóra egy szálíg igaz és találó. Kár azonban, hogy a kidolgozás technikája gyenge és így nem közölhetjük. Szombat délutáni gyermekelőadás. Az előadást a társulat végigjátszotta és csak azért gondolták egyesek, hogy a második felvonás után váratlanul fejezték be a darabot, mert a darab igen rövid. Az utolsó felvonás mindössze egy jelenés és a közönség egy része ennek bevárása nélkül távozott.

Az Ügyvédi Kar szervezetéről szóló TÖRVÉNY magyar kiadása, a román szöveggel együtt megjelent. Kapható példányonként 80— leírát a „GLOBUL” könyvkereskedésben Temesvár-Belváros. Zápolya-u. 7. sz.

Temesvár legrégibb egészségügyi cégénél (alapított 1841) Koch Károlynál kaphatók a legjutányosabban szemüvegek, lúdtalp-betétek, has- és sérvtők készen és rendelésre. Beretvák, ollók, orvosi műszerek, azok javítása és nikkelezése. Belváros, Zápolya-u. 2. (Str. Eminescu)

Apróhirdetések

Az apróhirdetés olcsó és eredményes.

Egyes szó ára :

Levelezés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés negyven lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és Vegyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Állástkeresők szavankint két leit fizetnek, vastagabb betűvel három leit. Legkisebb apróhirdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Jelzéses hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelzéssel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetéseket felvesz :

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvárosban: Kardos-irafik, Kosuth-tér és Gránátos-utca sarok.

Józsefvárosban: March-trafik Kúttel-tér.

30 leiert

megtudhatja múltját, jelent és jövőjét, vidékiek levélben küldjenek 40 leit béléjében és mellékeljék a születési dátumot. Munkanélküliek kedvezményben részesülnek.

Jósnő

IV., Bonnáz-u. 16. I. emelet.

Alkalmazás

Mindenes szakácsnő

azonnalra felvétetik. Berger III., Vörösmarthy-utca 20.

Házi varrónőt

csak elsőrangú keresek. Cim a kiadóban. (140)

Allást keres

Elsőrendű varrónő

minden szakmájába vágó munkát a legolcsóbb áron vállal. Mindennemű fehérnemű, pyjamák ruhák, pongyolák, bluzok, aljak, de különösen gyermekruhák készítésében különösen gyakorlott. Átalakításokat a legolcsóbban készítik. Erzsébetváros, Korona-utca 18 jobbra az első ajtó.

Francia nyelv

és irodalom oktatás kezdőknek és haladóknak, egyenkint és csoportokban. Cim a kiadóban. (2429)

Angol nyelv

és irodalom oktatás kezdőknek és haladóknak, egyenkint és csoportokban. Cim a kiadóban. (2429)

Oktatást ad

román, német, angol, francia és magyar nyelven külföldi főiskolát végzett fiatalember. Cim a kiadóban (133)

Intelligens francia nő

délelőtti elfoglaltságot keres, gyermek mellett, irodalmi levelezést óradást vagy bármilyen más megfelelő állást vállal. Szíves megkereséseket „Szerény igények” jellegére a kiadóba kérek. (2642)

Adás-vétel

Báli szőrmék

fehér silrásé 168 — és 180 — Lei. Minden téli szőrme 25%-ig leszállítva. Grossmann Sándor r.-t., a gyárvárosi szerb templom mellett. Ugyanott olcsó hócipő elárúsítás. (254)

Megvételre kerestetik

kézaló egy 12 személyes ebédlőasztal, egy kézihajtású kukoricamorzsoló és 200 kg. dughagyma. Ajánlatok ármegjelöléssel N. Balogh I. Ujszentes kéretnek. (131)

India véres napjai

A Déli Hírlap történeti regénye

Sir John Retcliffe műve alapján írta Berkó Károly

— 64. folytatás —

Az öreg ember erre belenyúlt a koftájába zsebébe, ahonnan egy drága briliáns gyűrűt vont elő.

— Uram, — mondotta, — ez a gyűrű minden vagyonom, — a fiam zsákmányolta Kabulban, amikor részt vett az afgánok elleni háborúban.

Az adóbeszedő átvette a gyűrűt és a szeme fölcsillogott, amikor meglátta, hogy milyen drágaságot tart a kezében. Azonban fitymálva szólt:

— Ez is valami? Hiszen ez rézből van! És üveg van benne! Nem ér semmit! De mert olyan becsületes arcod van, te bíró, azért elfogadom a gyűrűt és várok az adóval a jövő terminusig.

A szegény bíró elhülve mondta:

— Uram, én azt hittem, hogy a gyűrű értékéből levonod az adómat és a többi kiadod nekem pénzben. Én azt gondoltam...

— Amit te gondoltál, az egy számár gondolata volt, — szólt gunyosan az adóbeszedő és zsebre vágta a drága gyűrűt.

Az adóbeszedő odasugta az irnoknak:

— Ali, a gyűrű legalább ötszáz rupiát ér, majd kapsz tőlem pár rupiát.

— Rendben van, — sugta vissza az irnok.

Angolul váltották ezt a pár szót és ha hangosan mondták volna, úgy sem értette volna senki. A fakir éles füle azonban jól hallotta a süttögést és mert tudott angolul, meg is értette azt.

Az irnok aztán egymásután több nevet olvasott fel.

A szólított emberek egymásután előléptek és égre-földre esküdöztek, hogy nincsen pénzüik.

Az adószedő intésére a rendőrök le kapták őket a tíz körműkről és irgalmatlanul megbotozták őket. Az adószedő pedig kiadta a parancsot:

— Be kell őket szállítani a kerületi börtönbe. Addig maradnak ott, amíg családjuk az adótartozást megfizeti.

Az irnok szájából egyszerre váratlanul ez a név hangzott föl:

— Caulthy Mulady!

Caulthy Mulady előlépett és ezeket mondta:

— Uram, én az adómat az utolsó fillérig megfizettem. Itt valami tévedés lehet!

— Itt nincs tévedés! Ha egyszer a lajstromban az áll, hogy tartozol akkor tartozol! Miféle tartozása van Caulthy Muladynak, Ali?

Az irnok belenezett jegyzékébe és válaszolt:

— Tíz rupia opiumadóval tartozik.

— Mondom, uram, hogy tévedés, — tiltakozott újból a gazda, — sohasem foglalkoztam opiumtermeléssel, tehát nem tartozhatom opiumadóval.

— Fogd be a szádat, Caulthy Mulady, ha az írás azt mondja, hogy opiumadóval tartozol, akkor tartozol és akkor fizetned kell. Eredj haza a pénzért és ha majd visszajössz, még lesz veled egy beszédem.

Aztán rámutatott a gazda mellett álló fakirra:

— Ki az a pofa, itt melletted? Azt látom, hogy nem idevaló. Azonban mégis ismerősnek tetszik nekem. Valahol már találkoznom kellett veled.

— A vendégem ez, — felelt Caulthy Mulady, — jámbor zarándok,

aki messziről jött ide.

— Szóval csavargó. Sok ilyen kujtorog az országban és elégedetlenséget szít a nép között. Az ilyeneket mind föl kellene akasztani, hogy kivesszen a fajtájuk

Odaszólt aztán a fakirhoz:

— Bűvész vagy?

Az adószedő merően nézett a fakirra és újból rákiáltott harsány hangján:

— Hé, fickó, varázsló vagy?

— Érték valamihez, — válaszolta lassu hanghordozással a fakir, — de az én művészetem nem neked való, ó, nemes uram.

— Miért ne? Haljuk, mi az?

— Tudok tetoválni. Jeleket csinállok a vállakra és a karokra, olyan jeleket, melyek soha el nem mulnak.

A fakir nyugodt, közönyös hangon mondogta ezeket. Azonban, ugyánlázik szavai mégis hatással voltak az adószedőre, mert felelet nélkül elfordult és parancsot adott az irnoknak az adósok neveinek folytatolagos olvasására.

Aztán egymásután szólították elő az adóhátralékosokat, akik sorra nem tudtak fizetni.

Valamennyit megkínózták és aztán átadták őket a rendőröknek, akik majd a börtönbe kísérik őket.

Közben előkerült Caulthy Mulady.

— Elhoztad az opiumadót? — kérdezte az adóbeszedő.

— Elhoztam, bár nem tartozom vele. Egyetlen leányom megtakarított hozományából vettem el a pénzt. Válgék tüzzé a kezetekben.

Az adóbeszedő azonban csak nevetett.

— Nézd, Caulthy Mulady, egy jó üzletet tudok a számodra. A földesur szeretne itt nálatok a patak partján malmot építeni. Azonban a föld a tied. Azért add el neki.

— Az a föld az apámé volt és a gyermekemé lesz. Az nem eladó.

— Kutyá, te vonakodol eladni a földedet, amikor arra a földesurnak szüksége van? Majd megtanítlak.

Ugyanakkor érkezett oda a Caulthy Mulady felesége és a leánya is. Az adószedő rávetette szemét a gyönyörű fiatal leányra.

— Caulthy Mulady, ha nem adod el a földedet, akkor elvisszük a lányodat a földesurnak.

— Soha! Az életemmel védelmezem a lányomat!

— Kötözzétek meg a kutyát, — mutatott rá az adószedő a hindura.

A rendőrök megrohanták Caulthy Muladyt és minden ellenállása mellett is megkötözték és a földre dobták.

— No, galambom, — nevetett az adószedő a lányra, — van-e kedved apádat kiszabadítani? Ezt azonban csak akkor éred el, ha az enyém leszel előbb.

— Gyaázatos gazember, — kiáltott a megsértett lány — utállak, mint a rühes ebet.

— Hát majd megszéldítlek. Kötözzétek meg!

És a rendőrök a szerencsétlen lányt is megkötözték.

Az adószedő odalépett a lányhoz és lerántotta róla a ruhát. A gyönyörű leánytest szemérmes meztelenségében ott vergődött megkötözve.

A fakir akkor odahajolt hozzá, mintha valamit leejtett volna a lány fülebe sugta:

— Kiátsad a szemébe: pfuj, Slingsby! Nem hittem volna, hogy szép Jack nőket bántalmaz.

(Folyt. köv.)

Megvételre kérek ek

jókarban lévő gyermekkoscsit. Címeket „Olcsó” jellegére a kiadóba kérek. (1)

Aktás táska

használt, de jóállapotban lévő megvételre keresek. Címeket „Táskák” jellegére a kiadóba kérek. (2)

Antik bronz tárgyak

és csipkék, kisebb ezüstök, poharak, egyszerű villanylámpák, festmények olcsón eladók. Érdemesi délután 2-4-ig. Cim a kiadóban. (3)

Szép ház

a volt Niemetz-kert mellett

jutányosan eladók

Szíveségből felvilágosítást nyújt D. L. CORCEA ügyvéd, Timisoara II. Bulv. Carol No. 10. Tel. 14-04. (4)

Lakás

3 szobás

modern lakást, lehetőleg új házhoz közel a villamoshoz, május 1-re keresek. Címeket „Biztos pénz” jellegére a kiadóba kérek. (5)

Szép 2 szobás

utcai lakás február 1-re olcsón kiadó, minden modern berendezéssel a legszébb helyen. Erzsébetváros, Keret-tér 2, ajtó 3. (6)

Két szobás

fürdőszobás lakást 1-re keresek. Címeket „Február” jellegére a kiadóba kérek. (7)

Butorozott szobát

fürdőszoba használatra Gyárvárosban, diszkrét bejáratú szobákban keresek. Címeket „Gyárváros” jellegére a kiadóba kérek. (8)

Üzleti helyiség

Belvárosi központjában kiadó. Érdeklődjön Deutsch Testvérek cégnél, Mercy-u. (9)

Royal szálloda

Temesvár, Józsefváros, Elsőrendű kényelemmel berendezett szobák, olcsó árak. Havi bérletre is kaphatók. (10)

Egy szobás

modern lakás, előszoba, fürdőszoba, újonnan festve március 1-re kiadó. IV., Eötvös-u. 10. (11)

Különféle

Forgalmas üzletre kevés kaucióval társat keresek. Címeket „Biztos jövő” jellegére a kiadóba kérek. (12)

Atwater Kent Rádió

megérkezett régi készüléket becsúszunk. Káldor, Szentgyörgytér. (13)

Publicatiune

Se aduce la cunostinta publica in ziua de 1 Februarie a. c. se va vinde la licitatie publica obiecte sechestrate dela Firma Emanuël Friedmann si toti S. P. a. din Timisoara Circ. II. a Strada Penes Cicanul No. 8 pentru restanta surse de Lei 52,585,395 ce provine restanta la impozite directe si amenzi. Perceptor: Ion Ioanovicu. (14)

Mielőtt rádiót vesz, hallgassa meg a csodáshangot

SCHAUB RÁDIÓT

egyenkénti rákértesítésre, Blaupunkt stb. valamelyik másik és dinamikus hangszóróval. (15)

Rádió-Electric L. HÁMOR TIMISOARA, IV., BONNÁZ-U. 21. Prohászka Ferd. üzlet mellett. (16)